

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/7/2019
Identifikačné číslo spisu: 6718205210
Dátum vydania rozhodnutia: 14. marca 2019
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6718205210.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Márie Trubanovej, PhD., JUDr. Ľubora Šeba, Mgr. Petra Melichera, JUDr. Judity Kokolevskej, Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Aleny Priecelovej, vo veci žalobcov 1/ P. T., bývajúceho v K., S. XXX/XX, 2/ Q. S., bývajúceho v K., K. XXXX/XX, 3/ Q. T. T., bývajúceho v K., M. R. M. XXX/XX, 4/ C. A., bývajúceho v K., V. rad XXX/XX, 5/ C. X., bývajúceho v B. XX, 6/ V. A. B., bývajúcej v B., K. XXX/XX, 7/ V. Q. K., bývajúceho v H. M. XX, 8/ V. B. C., rod. K., bytom H. M. XX, 9/ V. P., bývajúceho v K., N. V. XXXX/XX, 10/ V. M., bývajúceho v H. M. XX, 11/ V. A., bývajúceho v K., A. XXXX/X, 12/ V. M., bývajúceho v K., K. XXX/X, 13/ N. V., bývajúceho v B. XXX, 14/ T. T. M., bývajúcej v K., V. rad XXXX/X, 15/ W. H., bývajúceho v R. XX, 16/ T. B., bývajúceho v S. XXX, 17/ B. K., bývajúceho v F. A. XX, 18/ C. V., bývajúceho vo D., K. M. XXXX/XX, 19/ M. B., bývajúceho v F., J. Q. XXX, všetci zastúpení HADBÁBNA & spol. advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom v Žiline, Prieľohy 1012/1C, proti žalovanej Slovenskej republike, konajúcej prostredníctvom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, pre porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23/S/36/2019, o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Okresným súdom Zvolen, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci je d ô v o d n ý.
Vecne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je Okresný súd Zvolen.

O d ô v o d n e n i e

1. V predmetom spore žalobcovia 1/ až 19/ žalobou podanou na Okresný súd Zvolen uplatnili voči žalovanému nároky súvisiace s porušením zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) tak, ako ich špecifikovali v petite žaloby.

2. Okresný súd Zvolen listom zo 16. januára 2019 postúpil spor Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako správne súdu príslušnému na konanie vo veci. Uviedol, že v predmetnom spore nie je vecne a

kauzálnie príslušný na konanie, a to s poukazom na rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. decembra 2018 sp. zn. 1 KO 25/2018. V danej veci je preto nutné aplikovať Správny súdny poriadok, z ktorého dôvodu je vecne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici nesúhlasil s postúpením veci. Uviedol, že osobitnú množinu sporov v civilnom súdnom konaní predstavujú antidiskriminačné spory, t.j. spory týkajúce sa porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona. Tento zákon sa vzťahuje aj na pracovnoprávne a in obdobné právne vzťahy, medzi ktoré patria aj právne vzťahy vzniknuté pri vykonávaní štátnej služby v zmysle zákona č. 73/1998 Z.z. Žalobcovia sa svojou žalobou výslovne domáhali nápravy v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania a nie preskúmania zákonnosti rozhodnutia (opatrenia) orgánu verejnej správy, prípadne poskytnutia ochrany pred nečinnosťou orgánu verejnej správy. Okolnosť, že žalobcovia nevyužili možnosť domáhať sa ochrany v zmysle správneho súdnictva, ich nemôže diskvalifikovať z podania žaloby vo veci antidiskriminačného sporu, o ktorom prináleží rozhodovať výlučne civilnému súdu. Poukázal tiež na to, že kompetenčný senát ohľadom sporu o vecnú príslušnosť medzi civilným súdom a súdom správnym v obdobnej veci príslušníka Policajného zboru vo vzťahu k tvrdenej diskriminácii už vo svojom rozhodnutí z 3. októbra 2018 sp. zn. 1 KO 29/2018 vyslovil právny názor, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

4. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa najskôr zaoberal tým, či sú splnené podmienky na prejednanie kompetenčného sporu a rozhodnutie o ňom. Podľa ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

5. Z ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku vyplýva, že kompetenčným sporom je spor o vecnú príslušnosť medzi súdom, rozhodujúcim v civilnom súdnom konaní a súdom, rozhodujúcim v správnom súdnom konaní. Stranami kompetenčného sporu podľa ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku (sporu o vecnú príslušnosť) sú potom súdy. Na strane jednej vždy správny súd a na druhej civilný súd.

6. Keďže v predloženej veci Krajský súd v Banskej Bystrici nesúhlasil s postúpením mu veci Okresným súdom Zvolen, čím poprel svoju vecnú príslušnosť rozhodnúť o žalobe v správnom súdnom konaní a predložil vec kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vznikol negatívny kompetenčný konflikt v zmysle ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku (spor o vecnú príslušnosť medzi civilným a správnym súdom), je preto daná právomoc a príslušnosť kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tento kompetenčný spor rozhodnúť.

7. Úlohou kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť, ktorý súd je príslušný rozhodnúť o žalobe podanej na Okresný súd Zvolen dňa 24. septembra 2018, ktorou sa žalobcovia domáhali I. určenia, že v ich prípade došlo a dochádza k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, a to v súvislosti s príspevkom na bývanie, II. upustenia od tohto konania a nápravy protiprávneho stavu a tiež náhrady škody vo výške bližšie určenej v podaní z 17. októbra 2018 (č.l. 174 spisu).

8. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

9. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 Správneho súdneho poriadku každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

10. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

11. Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 Správneho súdneho poriadku správne súdy rozhodujú v konaniach o

- a/ správnych žalobách,
- b/ správnych žalobách vo veciach správneho trestania,
- c/ správnych žalobách v sociálnych veciach,
- d/ správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- e/ žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- f/ žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy,
- g/ žalobách vo volebných veciach,
- h/ žalobách vo veciach územnej samosprávy,
- i/ žalobách vo veciach politických práv,
- j/ kompetenčných žalobách,
- k/ návrhoch v iných veciach.

12. Podľa ustanovenia § 7 Správneho súdneho poriadku správne súdy nepreskúmajú

- a/ právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,
- b/ správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak,
- c/ všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak,
- d/ súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese,
- e/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania,
- f/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania, podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti; to neplatí na rozhodnutia a opatrenia v sociálnych veciach,
- g/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti fyzickej osobe a právnickej osobe, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania,
- h/ rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

13. Podľa § 3 C.s.p. súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.

14. Definícia antidiskriminačného sporu je obsiahnutá v ustanovení § 307 C.s.p. ktorý definuje antidiskriminačný spor ako spor, ktorý sa týka porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou.

15. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa v pracovnoprávných vzťahoch, obdobných právnych

vzťahoch a v právnych vzťahoch s nimi súvisiacich zakazuje diskriminácia osôb z dôvodov podľa § 2 ods. 1.

16. Podľa § 2a ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako všetkým občanom pri vstupe do štátnej služby a policajtom pri vykonávaní štátnej služby v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch ustanovenou osobitným zákonom (týmto zákonom je antidiskriminačný zákon).

17. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) v spojení s § 11 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci je dôvodný.

18. Pri rozhodovaní sporov medzi súdmi v civilnom súdnictve a správnom súdnictve musí kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vychádzať z medzí stanovených zákonom. Ak z právnych predpisov jednoznačne nevyplýva, že zákonodarca vec zveril súdom v civilnom alebo správnom súdnictve, môže byť určujúcim kritériom pre stanovenie príslušnosti súdu súkromnoprávna či verejnoprávna povaha veci.

19. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1 KO 29/2018 z 3. októbra 2018 uviedol, že povinnosť dodržiavať zásady rovnakého zaobchádzania, sa nepochybne vzťahuje aj na právne vzťahy v súvislosti s výkonom štátnej služby príslušníkov Policajného zboru, príslušníkov Slovenskej informačnej služby, príslušníkov Národného bezpečnostného úradu a príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky.

20. Vyššie uvedené právne závery zastáva aj v prejednávanom prípade. V preskúmvanej veci nielen z označenia žaloby, ale aj z jej obsahu a petitu vyplýva, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú ochrany pre porušenie zásady rovnakého zaobchádzania podľa § 9 a nasl. antidiskriminačného zákona v súvislosti s výkonom štátnej služby príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Krupina, odboru poriadkovej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru vo Zvolene. Ide teda nepochybne o antidiskriminačný spor vychádzajúci zo služobného pomeru žalobcov. Existenciu takéhoto sporu predpokladá aj Civilný sporový poriadok, čo je zrejmé z ustanovenia § 307 C.s.p. Takýto druh sporu preto prejednávajú a rozhodujú súdy v civilnom sporovom konaní. Okolnosť, že žalobcovia nevyužili možnosť domáhať sa ochrany v zmysle správneho súdnictva, ako správne uviedol Krajský súd v Banskej Bystrici, ich nemôže diskvalifikovať z podania žaloby vo veci antidiskriminačného sporu, o ktorom prináleží rozhodovať výlučne civilnému súdu.

21. Najvyšší súd súhlasí s názorom krajského súdu, že tu nejde o správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, a teda o vec patriacu do správneho súdnictva. V predmetnej veci preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že súdy nižšej inštancie sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 veta druhá C.s.p.

22. Toto uznesenie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 7:0

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

